

VEKANSIEWAAREK

Zô rond 't end van de vijftiger jaere van de vorigen êeuw gonge veul schooljonges en maaisies in de schoolvekansies waareke. Dà was hêël nermaol in die tijd. Ze hadde aamel zô d'r aage motivaosie om dat te gaon doen. D'n êene wou wà bijverdiene om z'n aage anderande, voor die tijd, bezondere uitgaove te kanne veroorlôdve. D'n aandere gong d'r van op vekansie, weer een aander kocht 'r wà voor. Wà dà betreft is t'r niks veraanderd. Allêên 't soort waarek wà gedaen wier, is wel wà veraanderd. Ok 't doel is somtije hêël anders. Vandaag d'n dag wordt 't ok wel gezien as een maatschappelijke staozie. Daer was bij ons gêên spraoke van. 't Was 'm allêên om de cente te doen en d'r wier, voor zô ver as ik 't nog weet, gêên hôôger doel naegestreefd. Wà voor waarek wier d'r dan zôôal gedaen? Nou, daer zà 'k is wat over schrijve, mor ik zal 't bij een paor voorbeelde houwe, want je ken d'r wel een boek vol over schrijve.

Bôône plukke

Sommiges reeje hêêmel naer Ridderkaarek om bôône te gaon plukke.'s Oches om zes uur reeje ze d'r op de fiets heene en nae aankomst begonne ze gelijk te plukke. 't Maakte nogal een grôôt verschil uit of 't de zôôgenaomde eerste pluk was of nie. Bij dien eerste pluk moch ie de plant nie beschaedige, omdat 'r nog een volgende pluk mos komme. D'r wier betaold per vaailingkissie. Wel mos t'r dan een bepaold gewicht in zitte. Daer wier dan wel is wat mee gesjoemeld. D'r wier bevôôbeld waoter uit de slôôt over gegote om gaauwer aan 't gewicht te raoke. Dà was netuurlijk verbôôje, mor ja, de jongeloi nammen 't nie zô naauw met de regels. Omdà ze dat waarek nie gewend wazze, was 't wel zwaer. Aan 't end van d'n dag hadde ze 't aamel flink in d'r rug en wazze ze stijf van 't geknield of op de hurreke zitte. Mor ja, d'r was wel aerdig mee te verdiene. As belôôning moch t'r ok alleevel een porsie bôôntjies mee naer huis worde genome en dat was daer aareg welkom.

Eêntôônig

Aerebeesies plukke gong bekant op dezellefde manier. 't Plukke gong daer netuurlijk nie in een vaailingkist. Belnêênt, daer wiere klaaine mandjies voor gebruikt. Je mos ok minder gewicht plukke om wat te verdiene. Dut wazze zôômor een paor voorbeelde van waareke op 't land. D'r wier ok in de febrieke gewaarekt. Bekend was de koeksies- en seklaofebriek Victoriào in Dordt. Daer mosse de sjeklaode letters voor de suntereklaos worde ingepakt. Die letters wiere aangevoerd op een lôôpenden band en mosse dan gaauw in een dôôsie worde gedaen. Een hêël eêntôônig en gêêstdôôjend waarek. D'r zat ok wel een leuke kant aan, want aan 't end van de week kreeg ie sjeklao en daer wier netuurlijk van gesmuld. Ok wier d'r seklaod voor segrette en shag geroole. Eve verbij de Victoriào was naomelijk de segrettefebriek van Chief Whip. As ie daer waarekte kreeg ie 4 paksies segrette en twêê paksies shag in de week. Somtije wier d'r bij 't schofte tusse de middag ok geroole, mor dà was ten strengste verbôôje. Toch wazze d'r aaltijd zôô brutaol dà ze 't wêl deeje. As ze gepakt wiere, mosse ze gelijk de febriek uit en was 't afgelôôpe met 't vekansiebaontjije.

Beter baontjie

Ok de zuivelfebrieke namme vekansiewaarekers aan. Daer mos weer hêël aander waarek worde gedaen. Kaeze draaie in 't pekelbad, kratte staopele aan 't end van de lôpenden band, vloere boene en somtije mos t'r worde gewaarekt in 't kaespakhuis. Dan mosse de kaeze op verschrikkelijk lange stellinge worde gelege. Nae 'n pôôsie mosse die kaeze worde gedraaid om ze gelijkmatig te laete drôôge. Ok mos t'r met een karrechie, waeraan een draaischijf zat, de kaeze met een spons worde voorzien van een beschaaremlaochie van een soortement plasticachtig spul. Een klussie om ie dôôd te vervele. Uit baldaodighaaid wiere d'r dan wedstrijchies gehouwe. Wie de kaes 't verste kon laete rolle was de winnaer. Nie best voor de kwaolitaait van de kaes, mor ja, daer wier nie bij stilgestaon, hee. Zô kan 'k nog wel een tijdjje deurgaon, mor dan wordt 't stuksie te lang. Wel wi 'k nog kwijt dà vekansiewaarek voor mijn ok hêël leerzaam was, want 'k had wel deur dat in dat soort waarek mijn toekomst nie lag, want ik zag t'r gêên enkele uitdaoging in en 't betaolde i mijn ôôge, ondanks 't zwaere waarek, nog slecht ok. Ik kon d'r nie echt aerde. Die vekansiebaontjes wazze dus een stimelans om op school nóg beterder je best te doen om zôô je kansse op een beter baontje vedder te vergrôôte, hee!

Piet van Grietjies

P.S. Op onze website www.historie-sliedrecht.nl is ok aander verêênigingsnieuws te vinge, zôôas de stambôôme van de families Vroege, Cleton en Van Heteren. Kom ok 's 'n kijksie neme in ons clubgebouw 't Onderhuys (Kerkbuurt 243). We zijn nou effe mè vekansie, mor in september benne me d'r weer!